

MESLIER ABBÉ

TESTAMENTUMA

FORDÍTOTTA: NAGY GÉZA

A magyar fordítás némi rövidítéssel jelenik meg

TARTALOM

Példázat

Mi a teológia?

Folytatás

Az ember nem születik sem vallásosnak, sem deistának

Nem szükséges hinnünk egy istenben; a legésszerűbb, ha nem gondolunk vele

A vallás a hiszékenységen alapul

Minden vallás képtelenség

Isten fogalma lehetetlenség

A babona eredete

Minden vallás eredete

A vallás segítségével a sarlatánok kihasználják az emberek őrültségét

A vallás a csodálatos dolgok segítségével szédíti el a tudatlanságot

Folytatás

Sohasem lett volna vallás, ha nem lettek volna ostoba és barbár századok

Minden vallás az uralkodás vágyából született

Az a legbizonytalanabb minden vallásban, ami az alapjául szolgál

Lehetetlen meggyőződni isten létéről

Folytatás

Isten léte nincs bebizonyítva

Azzal, hogy isten szellem, nem mondtunk: semmit
Valaminek a szellemi természete nem más, mint agyrém
Minden, ami létezik, az anyagból veszi eredetét
Mi a modern teológia metafizikus istene?
Kevésbé ésszerűtlen a napot imádni, mint egy szellem-istent
Egy szellem-isten képtelen akarni és cselekedni
Mi az isten?
A teológia figyelemre méltó ellentmondásai
Istent imádni nem más, mint egy koholmányt imádni
Isten végtelensége és az isteni lényeg megismerésének lehetetlensége megokolja és igazolja az ateizmust
Sem kevésbé biztos, sem kevésbé bűnös dolog hinni istenben, mint nem hinni benne
Az istenhit nem más, mint a gyermekkor gépies megszokása
Balítélet ez, amely az atyákról a gyermekekre száll
A balítéletek eredete
Hogyan terjednek és vernek gyökeret
Az emberek sohasem hittek volna a modern teológia vallási elveiben, ha csak abban az életkorban ismerkedtek volna meg velük, amikor már tudnak gondolkodni.
A természet csodái nem bizonyítják isten létét
A természet csodái természetes okokból fakadnak
Folytatás
A világot nem teremtették, az anyag önmagától mozog
Folytatás
További bizonyítékok arra, hogy a mozgás az anyag lényegéhez tartozik
Az ember léte egyáltalán nem bizonyítja isten létét
Az ember és a világmindenség mégsem a véletlen következménye
A világmindenség rendje sem bizonyítja isten létezését
Folytatás
Egy tiszta szellem nem lehet értelmes; az isteni értelmet imádni nem más, mint agyrém
Képtelenség azt mondani, hogy az emberi nem a világmindenség kialakulásának tárgya és célja
Isten nem az emberért van, és az ember nem az istenért
Nem igaz, hogy a világmindenség teremtésének célja az ember boldogsága
A gondviselés nem egyéb, mint értelmetlen szó
Ez az állítólagos gondviselés kevésbé törekszik a világ fenntartására, mint megzavarására, kevésbé barátságos az emberekhez, mint ellenséges irántuk
Nem, a világot nem valamely értelmes lény kormányozza
Isten nem lehet változhatatlan
A jó és a rossz nem egyéb, mint természetes okok szükségszerű következménye. Milyen lehet hát az az isten, aki ezen mit sem tud változtatni?
Az élet keserűségeit enyhítő teológiai vigaszok hiábavalósága. A paradicsom, a túlvilági élet reménye a képzelet játéka
Más, nem kevésbé regényes ábránd
A teológia hiába próbálja mentesíteni istenét az ember hibáitól: vagy nem szabad ez az isten, vagy pedig inkább rosszindulatú, mint jó
Nem lehet hinni az isteni gondviselésben, a végtelenül jó és hatalmas istenben

Folytatás

Nincs valódi különbség a vallás meg a legsötétebb és legkegyetlenebb babona között

A teológiának az istenségről alkotott nézetei alapján lehetetlen szeretni az istent

A pokolbéli kínok örökkévalóságáról szóló hittétel kiagyalásával a teológusok megvetésre méltó lényé, elvetemült és céltalanul, kéjjel kegyetlen zsarnokká tették istenüket, aki rosszabb a legalávalóbb embernél

A teológia nem egyéb, mint nyilvánvaló ellentmondások sorozata

Isten állítólagos alkotásai semmiképpen sem bizonyítják azt, amit isteni tökéletességnek neveznek

A föld valamennyi vallási rendszere szerint isten a legszeszélyesebb és a legértelmetlenebb lény

Képtelenség azt mondani, hogy a rossz nem istentől ered

Az istennek tulajdonított előretudás feljogosítja az általa megbüntetett bűnös embereket, hogy panaszkodjanak kegyetlensége miatt

Az eredendő bűnről és a sátánról szóló teológiai mesék képtelensége

Az ördögöt, miként a vallást, a papok meggazdagodása érdekében agyalták ki

Ha isten az emberi természetet nem tudta mentesíteni a bűntől, akkor nincs joga büntetni az embert

Képtelenség azt mondani, hogy isten viselkedése szükségképpen rejtély az ember számára, s hogy az embernek nincs joga vizsgálat alá venni és megítélni e viselkedést

Az olyan isten, aki büntetést szab ki a hibákért, melyeket megakadályozhatott volna, az igazságtalanságot ostobasággal párosító örült

A szabad akarat ábránd

A fentiekből nem szabad azt a következtetést levonni, hogy a társadalom ne büntesse a rosszakat

A szabad akarat mellett szóló érvek cáfolata

Folytatás

Az embereknek istenhez intézett imái eléggé bizonyítják, hogy nem elégedettek a dolgok istentől megszabott rendjével

Az evilági méltánytalanságoknak és nyomorúságoknak a másvilágon való megjutalmazása nem más, mint ábránd, képtelen feltételezés

A teológia csak úgy tudja elfogadtatni az istene által megengedett rosszat és igazságtalanságokat, ha felruházza ezt az istent az erősebb jogával, vagyis minden jog megsértésének jogával, vagy ha az embereket ügyefogyott jámborságra kényszeríti

A Biblia által Jehovának tulajdonított sok megtorlás és a megváltás nem egyéb, mint furcsa és nevetséges képzelődés, mely igazságtalan és kegyetlen istent tételez fel

A halandók egész élete, mindaz, ami ezen a világon történik, az ember szabadsága ellen, az állítólagos isten igazságossága és jósága ellen szól

Nem igaz, hogy bárminő hálával tartozunk annak, amit gondviselésnek neveznek

Őrületség azt állítani, hogy az ember a gondviselés elkényeztetett gyermeke, isten kedvence, munkálkodásának egyetlen célja, a természet koronája

Az ember és az állat összehasonlítása

Nincsenek a világon megvetésre méltóbb állatok a zsarnokoknál

Az ember kiválóságának cáfolata

Keleti mese

Mi a lélek? Nem tudjuk. Ha ez az állítólagos lélek más szubsztanciából volna, mint a test, akkor

egyesülésük lehetetlenség volna

A lélek léte képtelen feltételezés, s egy halhatatlan lélek léte még képtelenebb feltételezés

Nyilvánvaló, hogy az ember egészen meghal

Megcáfolhatatlan érvek a lélek szellemi természete ellen

A természetfölötti okok, melyeket a teológusok szüntelenül segítségül hívnak, képtelenségek

Nem igaz, hogy a materializmus megszegyenítő az emberiségre nézve

Folytatás

A túlvilági élet hittétele csak azoknak fontos, akik az emberek hiszékenysége révén hasznot húznak belőle

Nem igaz, hogy a túlvilági élet hittétele vigaszt nyújt; de még ha vigaszt nyújtana is, akkor sem következne belőle, hogy igaz

Minden vallási elv a képzelet szülötte. A benső vallásosság csak a meggyökeresedett szokás következménye. Isten nem egyéb, mint ábrándkép, s a ráruházott tulajdonságok egymást teszik lehetetlenné

Minden vallás olyan kiagyalt rendszer, mely arra való, hogy az ellentmondásokat hittitkok segítségével egyeztesse össze

A hittitkok képtelenségek és haszontalanságok, melyek egyedül a papok érdekeit szolgálják

Folytatás

Folytatás

Az egyetemes istennek ki kellett volna nyilatkoztatnia egy egyetemes igazságot

Minden vallást nevetségessé tesznek azok az ellentétes és ugyancsak értelmetlen hiedelmek, melyeket a különféle vallások hívei hangoztatnak

A deisták istene nem kevésbé ellentmondásos, nem kevésbé az ábrándok birodalmába tartozó, mint a teológusok istene

Valamennyi isten a vadság korában keletkezett; minden vallás a tudatlanság, a babona, a durvaság antik emlékműve; a modern vallások tulajdonképpen a régi ostobaságok felújításai

Minél régebbi és általánosabb valamely vallási nézet, annál gyanúsabb

A vallás dolgaiban tanúsított szkepticizmus csak a teológiai elvek felületes, meggondolatlan vizsgálatának lehet a következménye

A megcáfolt kinyilatkoztatás

Mi a bizonyíték rá, hogy az isten valaha is megmutatkozott az emberek előtt és szólt hozzájuk?

Semmi sem bizonyítja a csodák megtörténtét

Az isteni jóslatok homályossága és gyanús eredete

Az állítólagos csodák képtelensége

A mártírok vére maga is bizonyíték a csodák igazsága és a kereszténységnek tulajdonított isteni eredet ellen

A mártírok fanatizmusa, a hittérítők mindig érdeklődte lelkesedése egyáltalán nem bizonyítja a vallás igazságát

A teológia az értelem és a világosság ellenségévé teszi istenét

A hit összeegyeztethetetlen az értelemmel, s az értelem előbbre való a hitnél

Mily képtelenek és nevetségesek, az olyanok álokoskodásai, akik a hitet fölébe akarják helyezni az értelemnek! Folyton azt hajtogatják, hogy a vallás igazságai fölülte állnak az értelemnek. Hogyan kívánhatják meg az embertől, hogy egyetlen szóra higgyen olyan dolgokban, melyek, mint mondják, a legfontosabbak számára?

A hit csak a gyöngé, tudatlan és lusta lelkekben ver gyökeret

Az a tanítás, hogy létezik egy igazi vallás, képtelenség, és az államok életében mindenféle

zavar forrása

Az erkölcsnek és az erénynek egyáltalán nincs szüksége a vallásra

A vallás az a fék, amellyel a legkevésbé lehet visszatartani a szenvedélyeket

A becsület üdvösebb és hatalmasabb fék, mint a vallás

Nyilvánvaló, hogy a vallás nem fékezi meg inkább, mint bármi más, a királyok szenvedélyeit, akik rendszerint kegyetlen és önkényes zsarnokok, miként az isten, kinek állítólag földi képviselői, és akik csak arra használják a vallást, hogy minél inkább elbutítsák bilincsbevert rabszolgáikat, hogy elkábítsák és könnyebben tönkretegyék őket

Hogyan keletkezett a legképtelenebb, a legnevetségesebb és a leggyűlöletesebb bitorklás: "a papok istentől való joga"? Bölcs tanácsok a királyoknak

A vallás végzetes a politikára; csak féktelen és elfajzott kényurakat meg lealjasodott és szerencsétlen alattvalókat formál

A kereszténység csak a zsarnokság révén terjedt el, melynek, mint minden vallás, a legerősebb támasza

A vallási elvek egyedüli célja az, hogy örökkévalóvá tegyék a királyok zsarnokságát, s áldozatul dobják nekik a nemzeteket

Végzetes dolog elhíttetni a királyokkal, hogy amikor a népeknek ártanak, csak istentől kell tartaniuk

Egy ájtatos király csapás az országra

A vallás pajzsa gyöngye védelmet nyújt a zsarnokságnak a népek elkeseredettsége ellen. Egy zsarnok nem más, mint őrült, aki önmagának árt, s aki elalszik a szakadék szélén

A vallás elősegíti a fejedelmek tévelygéseit, midőn megszabadítja őket a félelemtől és a lelkifurdalásoktól

Milyen a felvilágosult uralkodó?

A papság uralkodó szenvedélyei és bűnei. - A papság a vallás állítólagos istenének a segítségével elégíti ki szenvedélyeit és követi el bűneit

A papok szélhámossága

Miféle rengeteg zavart okoz a vallás, mely bemocskolja az erényt, s elhomályosít minden helyes nézetet, minden szent eszmét

Minden vallás türelmetlenül tönkreteszi a jótekonyságot

Az államvallás túlzásai

A vallás törvényessé nyilvánítja és ezáltal szabadjára engedi a nép vadságát; továbbá igazolja a bűnt, mondván, hogy megfelelhet isten szándékainak

Nem igaz, hogy a vallásnak tulajdonított bajok egyedül az emberi szenvedélyek szomorú következményei

Semmiféle erkölcs sem egyeztethető össze a vallási nézetekkel

Az Evangélium morálja megvalósíthatatlan

Lehetetlenség a szentekből álló társadalom

Az emberi természet nem elfajult; a neki ellentmondó erkölcs nem embernek való

Jézus Krisztusról, a papok istenéről

A bűnbocsánat hittételét a papok érdekében találták ki

Az istenfélelem tehetetlen a szenvedélyekkel szemben

A pokol gondolata sokkal képtelenebb elmeszülemény, semhogy megakadályozhatná a rosszat

A vallási morál és a vallási erények képtelen dolgok, melyek csakis a papok érdekeit szolgálják

Mivé válik a keresztény felebaráti szeretet, ha a teológusok tanítják és gyakorolják?

A gyónás, a papoknak ez az aranybányája, tönkretette az erkölcs valódi alapelveit

Isten létének feltételezése nem szükséges az erkölcs szempontjából

A vallás a maga természetfölötti erkölcsével végzetes a népek számára, és ellentétes az ember természetével

A vallás és a politika összekapcsolása végzetes következményekkel jár mind a népekre, mind a királyokra nézve

Az istenek tisztelete terhes és költséges a nemzetek legtöbbje számára

A vallás megbénítja az erkölcsöt

A hitbuzgóság végzetes következményei

A túlvilági élet feltételezése nem nyújt vigaszt az embernek, s az erkölcs szempontjából sem szükséges

Az ateistában több a lelkiismeret, több az indíték a jó cselekedetre, mint a vakbuzgó hívőben

Az ateista király előbbre való a nagyon vallásos és nagyon rosszindulatú királyoknál, akikből jócskán láthatunk

A filozófia révén megszerzett erkölcs elegendő az erényhez

A vallási meggyőződés ritkán befolyásolja az emberek viselkedését

A józan ész vallástalanságra és ateizmusra sarkallja az embert, mert a vallás képtelenség, a papok istene pedig rosszindulatú és komor

Egyedül a félelem teremti a teistákat és a hívőket

Lehet-e, kell-e szeretni vagy nem szeretni istent?

Az istenre és a vallásra vonatkozó különféle és egymásnak ellentmondó nézetek azt bizonyítják, hogy az isten és a vallás a képzelet játéka szülötte

Istennek - minden vallás alapjának - a létét még senki sem bizonyította be

A papok sokkal inkább érdekből cselekednek, mint a hitetlenek

A góg, az önteltség és a szív romlottsága inkább megvan a papokban, mint a hitetlenekben és az ateistákban

A balítéletek csak ideig-óráig élnek; egyetlen hatalom sem tartós, ha nem az igazságon, a józan észen és a méltányosságon alapszik

Mekkora hatalomban és tiszteletben lenne részük az istenek szolgáinak, ha a józan ész apostolaivá és a szabadság védelmezőivé válnának

Mily boldog és nagyszerű forradalom menne végbe a világon, ha a filozófia lépne a vallás helyébe!

Egy hitetlen megtérése halála óráján egyáltalán nem érv a hitetlenség ellen

Nem igaz, hogy az ateizmus elszakítja a társadalom összes kötelékeit

Nem igaz az a szüntelenül hangoztatott nézet, hogy a népnek szüksége van a vallásra

A teológia haszontalansága és veszélyei. Bölcs tanácsok a fejedelmeknek

A vallás végzetes hatása a népre és a fejedelmekre

Folytatás

A történelem arra tanít bennünket, hogy minden vallást - a nemzetek tudatlanságát kihasználva - olyan emberek alapítottak, akik arcátlanul az istenség küldötteinek mondták magukat

Minden régi és új vallás egymástól kölcsönözte elvont álmódzásait és nevetséges szertartásait

A teológia mindig letérítette a filozófiát igazi útjáról

A teológia nem magyaráz és nem világít meg semmit, sem az erkölcs világában, sem a természetben

Mennyire béklyóba verte a teológia az emberi szellem erkölcsét és mennyire akadályozta a

felvilágosultság, a józan ész és az igazság előrehaladását

Folytatás

Nem lehet elég sokszor ismételni és újra meg újra bebizonyítani, hogy mennyire szélsőséges és végzetes a vallás

A vallás olyan, mint a Pandora szelencéje, s ez a végzetes szelence nyitva áll

<http://mektukor.oszk.hu/06200/06258/06258.htm>